

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 29. Lutheranorum motus contra PP. Capuccinos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](#)

Sæc. XVIII.
A. C. 1738.

decidit, modernum saltandi modum
esse opus carnis Christianæ doctrinæ
contrarium, pertinaces saltatores in-
cassum admonitos tamdiu a Cæna esse
removendos, donec ab hoc peccato
desistere polliciti fuerint &c. Ita di-
versa diversorum erat sententia, quam
tamen quælibet pars ex S. Literis firma-
re nitebatur.

§. XXIX.

Lutheranorum motus contra PP. Ca- puccinos.

Jam quinto abhinc anno Sulzbacenses
Lutherani molestos concitabant mo-
tus, quorum prætextus erant varii
præcipue I. querebantur, quod Sulz-
bacensis Dux Palatinus Rheni Comes
Anno 1711. decreverit, quod præfatæ
Urbis Præco & tum Superintendens
haud amplius hoc prædicato fueretur,
sed passim *Inspector* nominaretur II. quod
huic & Successoribus ejus petita Ducis
instructio pro visitandis hujus Ducatus
& Urbis Ecclesiis ac scholis denegata
fuerit. III. Quod neglecta alternatio-
nis lege Catholicus Medicus in Urbis
Physicum sit assumptus. IV. Quod ad Cu-
ratorium Collegium aliaque Dicasteria
non alii quam Catholici Consiliarii fue-
rint cooptati, & quod palmare erat
eo-

Sæc. XVIII. eorum gravamen, scilicet, V. quod
A. C. 1738. Joannes Christianus Sulzbacensis Dux
Anno 1732. dimissis duobus Capellani
quosdam Patres Capuccinos in Urbem
admiserit, eisque ædes, in quibus an-
tea præfati Capellani Catholicam ju-
ventutem literis imbuebant, assignarit.
Hinc illæ lacrimæ, acerba Prædicantum
lamenta! querulis literis anni se-
quentis die decima sexta Junii Joannis
Christiani Ducis aures pulsant, atque
exponunt, hos Patres annuente ipso
Duce jamjam ad Sacellum fundamenta
jecisse, & ad erendum Conventum
necessaria parare, non paucos ex ipsis
Lutheranis ligna, lapides & currus ad
fabricam suppeditasse, eos quoque cum
Lutheranis omnia vicinitatis officia,
pacem, concordiam, & agendi ratio-
nem Lutheranæ religioni nullatenus
noxiam policeri quidem, molestos ta-
men fore subditis ob sustentationis ne-
cessitatem &c. petebant igitur, ut Dux
ad normam Pacis Westphalicæ hujus
Monasterii fabricam inhibere velit.
Postquam vero Joannes Christianus
Anno 1733. die vigesima Julii vivis e-
reptus erat, ad ejus Successorem Pa-
latinum Electorem die decima quarta
Aprilis Anno 1734. datis literis adver-
sus Conventus fabricam denuo recla-
marunt, eoquod id paci Westphalicæ,

& vigenti Simultaneo adversaretur, Pa- Sæc. XVIII.
tres quoque pro colligendis victualibus A.C. 1738.
ad Lutheranorum pagos excurrerent,
& urgentibus Catholicis Præfectis ad
ligna &c. advehenda subditi compelle-
rentur. Porro sequentis anni die de-
cima sexta Martii novas querelas ac-
cumulabant, exponentes. I. Quod,
quamvis hisce Patribus duntaxat con-
cessum fuisset, Sacra sua in Parochia,
vel alio Urbis Sacello, vel ad S. An-
nam in Monte peragere, & nonnisi Ora-
torium pro privata devotione ædificare,
ipsi tamen jam Aram lateritiam, tabel-
lam pictam, ac proxime Cathedram &
cetera requisita erecturi, proin omnes
publici cultus functiones & Sacra
peracturi sint. II. Contra datam fidem
elemosynas & operas pro fabrica emen-
dident &c. quapropter ab Elettore pe-
tebant Lutherani, ut, si tamen hi Pa-
tres in suo hospitio diutius tolerandi
essent, eis prohiberetur, ne suum Ora-
torium extenderent, sed sua Sacra
duntaxat in Ecclesia S. Annæ, vel in
Cæmeterio Nosocomii, vel in Urbis
Sacello aut Parochia (sine ullo tamen
jure inde aquirendo & sine præjudicio)
prout antea a duobus illis Capellanis,
sub directione DD. Decani peragerent,
nec a Lutheranis potissimum pauperi-
bus eleemosynas ruri colligerent, &
id

Sæc. XVIII. id ad Electoris postulationem Ratisbo-
A. C. 1738. nense Consistorium Catholicum eis in-
hiberet, Patres vero ad exactam simu-
tanei observantiam adstringerentur.

Cum autem Elector juxta ipsa Lu-
theranorum principia, jus in sacra,
necnon jus reformandi sibi, & a primis
Ecclesiæ sæculis cuilibet Principi Ca-
tholico competere, idque per nullum
pactum, pacemque publicam eis adem-
ptumque fuisse, aut adimi potuisse,
probe nosset, Sulzbacensium petito haud
deferendum censuit, sed aucto indies
Catholicorum numero plures etiam
Operarios ad recens plantatam vineam
conduxit, ac denique ad corporale suo-
rum subditorum solatium & levamen
Joannem Georgium Haunfelder Urbis
ac ditionis Physicum nominavit. Ea-
propter Sulzbacensis Magistratus ac
Prædicantes contra Electorem Palati-
num Ratisbonensium Legatorum, seu
ut vocant: *Corporis Evangelicorum opem*
implorarunt, nec id incassum; quippe
Protestantium Legati vigesima tertia
Martii die hujus anni apud Carolum VI.
Imperatorem præter alia gravamina
nondum sublata querebantur, Luthe-
rano Urbis Parocho instructionem ad
Ecclesiæ, scholasque visitandas neces-
sariam denegari, Capuccinis monaste-
rium, Ecclesiæ publicam fuisse
con-

concessam, Physicatum Catholico commisum, contra stabilitam Religionis paritatem potissimos ex Aulicis Consiliariis esse Catholicos, veteres Ecclesiias reparandi, vel novas erigendi onus foliis Lutheranis imponi, proles ex mixta Religionis parentibus natas unice in Catholica Religione educari, Lutheranos ad celebranda Catholicorum festa compelli, nullos a praefata Religione ad Sacra Lutheranorum transfugas admitti &c. Insuper Lutherani Sulzbacenses anno priori trigesima Januarii & hoc anno die decima septima Julii & die vigesima tertia Novembris denuo a Carolo Philippo Electore Palatino & die vigesima tertia Octobris a Corpore Evangelicorum prætensa hæc gravamina tolli petebant; prævaluit tamen eorum postulatis causæ æquitas.

§. XXX.

Ludicum spectaculum a quodam Prædicante datum.

Hujus item anni hyeme cum Vienensis Urbis plateæ alta nive essent contextæ, frequentes in traheis decuriones a Nobilibus instituebantur. Hujus oblectamenti illecebra Trensenreuterum Regio - Suecicæ Legationis Prædicantem tantopere titillabat, ut & ipse